

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 7Csp/73/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621201749
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Puklušová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7621201749.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Darina Puklušová, v právnej veci žalobcu: Q. P., K.. X. XX. XXXX, O. S. XXX/XX, XXX XX X., právne zastúpený JUDr. Mariánom Rušinom, PhD., so sídlom Letná 47, Košice - Sever, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava - Nové Mesto, o uloženia povinnosti zdržať sa práva výkonu zrážok zo mzdy a o určenie, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok z dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 17.5.2016 medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, PRO CIVITAS s. r. o., so sídlom: Vajnorská 100/A 831 04 Bratislava, IČO: 45869464.

II. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajší súd dňa 6. 4. 2021 žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 17. 5. 2016 medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného - PRO CIVITAS, s. r. o. so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava. Zároveň požadoval priznať nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení žaloby uviedol, že dňa 24.4.2009 uzatvoril žalobca ako spotrebiteľ, s obchodnou spoločnosťou Poštová banka, a.s. so sídlom v Bratislave, ako dodávateľom, (poskytovateľom úveru), formulárovú úverovú zmluvu, ktorá bola poskytovateľom úveru vopred pripravená, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- EUR (ďalej ako „zmluva o úvere“). Nakoľko žalobca neplatil úver riadne a včas, Poštová banka, a. s. dňa 10.9.2009 zosplatnila úver.

3. V priebehu mája 2016 bol žalobca telefonicky kontaktovaný obchodnou spoločnosťou PRO CIVITAS s. r. o., so sídlom v Bratislave, ktorá je právnym predchodcom žalovaného. Táto spoločnosť pod vyhrážkami súdnych sporov a vzniku ďalších nákladov, zaslala žalobcovi na podpis dohodu o privátnej novácii, a to spolu s dohodou o zrážkach zo mzdy. Žalobca, ktorý nemá právne vzdelanie, ktorý nemal vedomosť o premlčaní nároku ani o výške pohľadávky, tieto dohody v dobrej viere podpísal.

4. Dňa 5.2.2021 sa žalovaný obrátil na zamestnávateľa žalobcu, obchodnú spoločnosť I. V., W..Y..R., W. W.: V. X XXX XX S., (ďalej ako „zamestnávateľ“), aby zamestnávateľ vykonával zrážky zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného. Žalobca považuje vykonávanie zrážok zo mzdy za nezákonné, pričom zamestnávateľ žalobcu nemá inú možnosť, ako žiadosť žalovaného na vykonávanie zrážok zo mzdy akceptovať. Nezákonným vykonávaním zrážok zo mzdy bezpochyby dôjde k ujme na spotrebiteľských právach žalobcu a k nezákonnému zásahu do jeho vlastníckeho práva žalobcu. Žalobca tak nemal inú

možnosť, ako podať predmetnú žalobu a spolu s ňou aj návrh na neodkladné opatrenie, čím sa bráni voči nezákonnému zásahu do jeho práv.

5. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa žalobca domáha, aby súd určil žalovanému povinnosť zdržať sa práva na výkon zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 17. 5. 2016, a to do právoplatného skončenia súdneho konania o určení, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 17. 5. 2016.

6. Žalobca v odôvodnení návrhu ďalej uviedol, že dôvodnosť predmetnej žaloby, ako aj návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je daná tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná. Z toho dôvodu absentujú zákonné náležitosti tejto dohody z dôvodu použitia nekalých obchodných praktík, čím je dohoda neprípustná a nie je možné aplikovať ju v praxi.

7. Prvým dôvodom nezákonnosti dohody o zrážkach zo mzdy je aplikácia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o ochrane spotrebiteľa“), podľa ktorého platí, že: „Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.“ Žalobca pritom uvádza, že žalobca, ktorý uzatvoril dohodu o privátnej novácii spolu s dohodou o zrážkach zo mzdy, nemal právo odmietnuť uzatvoriť dohodu o privátnej novácii bez dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca pritom nebol vôbec poučený o tom, čo uzatvára, a že ide o premlčanú pohľadávku, ktorú nemusí plniť. Skutočnosť, že žalobca mohol uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy len spolu s dohodou o privátnej novácii, pritom vyplýva aj priamo z týchto dohôd, ktoré navzájom na seba odkazujú (čl. I. ods. 1 dohody o zrážkach zo mzdy). Podľa názoru žalobcu preto neboli naplnené podmienky podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom na podporu svojho tvrdenia citoval časť rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, (sp. zn. 1Co/517/2013), ktorého závery je možné aplikovať aj na tento prípad.

8. Nezákonnosť dohody o zrážkach zo mzdy a dohody o privátnej novácii vidí žalobca aj v tom, že uzavretie týchto dohôd je potrebné klasifikovať ako nekalé obchodné praktiky, k čomu poukázal na ustanovenie § 7 ods. 2, 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a na § 4 ods. 8 citovaného zákona. Žalobca je pritom názoru, že skutočnosť, že žalovaný konal nekalými obchodnými praktikami podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení, vyplýva v tomto prípade najmä z nasledovného: a) žalovaný sa nedomáhal pohľadávky súdnou cestou ale zvolil vymáhanie prostredníctvom psychicky náročných telefonátov, čím sa chcel evidentne vyhnúť súdnemu prieskumu dohody o privátnej novácii a zmluvy o úvere, b) žalobca nemohol odmietnuť uzatvorenie dohody o zrážkach bez uzavretia dohody o privátnej novácii, c) žalobca bez poučenia a vedomosti „uznal“ premlčaný dlh (ktorý bol splatný dňa 10.9.2009), d) žalovaný v dohode o privátnej novácii zjave úmyselne vynechal poučenie o tom, že dlh je premlčaný, že žalobca dlh nemusí plniť a že žalobca dlh uznáva, čo má vplyv na ďalšie plynutie premlčacej doby, e) žalovaný v dohode o privátnej novácii umelo navýšil dlh, ktorý bol v čase splatnosti úveru vo výške 2.174,97 EUR, a to na 5.419,46 EUR, čím sa žalovaný nezákonne obohacuje, a teda žalovaný podľa žalobcu konal tak, aby si zlepšil právne a ekonomické postavenie na úkor žalobcu, čím žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s odbornou starostlivosťou. Aj v tomto prípade podporil žalobca svoj názor citovanou judikatúrou- rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/296/2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/37/2012.

9. Napokon, nezákonnosť dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva podľa žalobcu aj z ust. § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Občiansky zákonník“), podľa ktorého platí: „Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.“ Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu pritom platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch, pre ktoré platí, že: „Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.“ (§ 37 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka ďalej ustanovuje, že: „Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.“ Vychádzajúc z ust. § 551 Občianskeho zákonníka platí, že aby dohoda o zrážkach zo mzdy bola určitá, musí obsahovať najmä označenie pohľadávky uspokojenie ktorej sa dohodou má vykonať. Už prvý predpoklad pre platnosť dojednanej

dohody o zrážkach zo mzdy, a to označenie pohľadávky, predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy, podľa žalobcu nespĺňa. Uzatvorená dohoda o zrážkach zo mzdy totiž v žiadnom prípade neobsahuje výšku zabezpečenej pohľadávky. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy pritom musí byť zabezpečovaná pohľadávka vždy presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť svoju vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto zabezpečovacieho prostriedku. Podľa ust. § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka pritom platí, že v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahov, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu v zmysle zákona právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Pri uzatváraní dohody dlžník - spotrebiteľ teda musí vedieť pohľadávku akého druhu a v akej výške zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy. Vymedzenie zabezpečenej pohľadávky, ktorá vôbec nie je identifikovaná, a ktorá len odkazuje na dohodu o privátnej novácii, je preto podľa žalobcu bezpochyby neurčité, a teda aj neplatné.

10. Žalobca ďalej uviedol, že aj samotné vymáhanie pohľadávky žalovaným prostredníctvom zrážok zo mzdy je podľa žalobcu nezákonné, k čomu citoval ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, z ktorého je zrejmé, že nakoľko je dohoda o privátnej novácii neplatná, žalované právo je premlčané. Žalobca preto vzniesol námietku premlčania, s poukazom na § 54a Občianskeho zákonníka namieta vymáhanie dlhu prostredníctvom zrážok zo mzdy žalovaným.

11. V závere žalobca uviedol, že na rozsudku v znení petitu má žalobca naliehavý právny záujem, a to z dôvodu, že bez rozsudku dôjde k nezákonnému zásahu do vlastníckych a spotrebiteľských práv žalobcu. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy zamestnávateľ žalobcu musí vykonávať pravidelné mesačné zrážky zo mzdy. Súčasný objektívny stav právnej neistoty žalobcu naďalej pretrváva, pričom tento stav nemožno odstrániť inými prostriedkami, než rozhodnutím súdu. K tomu poukázal na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Krajského súdu v Nitre sp. zn.: 25Copr/5/2015 a rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, napr. sp. zn. 20Co/263/2015 zo dňa 03.08.2015, 15Co/28/2013, 15Co/29/2013 obe zo dňa 7.6.2013, 5Co/121/2011 zo dňa 22.11.2011.

12. S poukazom na vyššie uvedené žalobca navrhoval, aby súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu plnú náhradu trov konania.

13. Spolu so žalobou predložil súdu dôkazné listiny, a to zmluvu o úvere - dostupná pôžička uzavretú medzi právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a. s. a žalovaným zo dňa 16. 4. 2009, výzvu na splatenie úveru s príslušenstvom doručení žalovanému Poštovou bankou, a. s., dohodu o privátnej novácii zo dňa 9. 5. 2016 uzavretú medzi PRO CIVITAS, s. r. o. Bratislava, ako veriteľom, a Q. P., ako dlžníkom, dohodu o zrážkach zo mzdy uzavretú medzi veriteľom PRO CIVITAS, s. r. o., ako veriteľom, a Q. P., ako dlžníkom, dňa 9. 5. 2016, opakovanú výzvu na vykonanie zrážok zo mzdy s priloženou dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 5. 2. 2021.

14. Súd uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4. 5. 2021 vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a určil žalovanému povinnosť zdržať sa práva na výkon zrážok zo mzdy do právoplatného ukončenia súdneho konania vo veci samej.

15. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe vyjadril nesúhlas s nariadeným neodkladným opatrením, proti ktorému však nepodal odvolanie a žalobu navrhoval v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. K tvrdeniu žalobcu, že nemal dostatočné právne povedomie pri podpísaní dohody o privátnej novácii a dohody o zrážkach zo mzdy, uviedol, že obe dohody boli žalobcovi doručované domov, teda žalobca mal dostatok času a priestoru si obe dohody prečítať, prípadne mal priestor si tieto dať aj právne posúdiť, preto nemožno priznať ochranu niekomu, kto zjavne zneužíva inštitút ochrany spotrebiteľa v každom zmluvnom vzťahu. Nemožno súhlasiť s nerovným postavením, alebo s tým, že v danom prípade sa žalobca ako spotrebiteľ ocitol v situácii, v ktorej by mu mala byť poskytnutá ochrana, nakoľko žalobca sa sám, slobodne rozhodol obe dohody podpísať, pričom na ich podpísanie nemal vyhradenú žiadnu lehotu, dokonca dohody nemusel žalovanému ako odosielateľovi vôbec odoslať späť.

16. Ďalej nesúhlasil s argumentáciou žalobcu, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná a to z nasledovných dôvodov: Žalovaný na argumentáciu žalobcu ohľadom neprípustnosti dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na ust. § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa uvádza,

že predmetné ustanovenie má vo svojej podstate aj dodatok, že ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme BENCONT COLLECTION, a. s. Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava IČO: 47 967 692 Spoločnosť zapísaná v OR OS Bratislava I, odd.: Sa, vložka číslo: 6058/B osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, na základe ktorého je zrejmé, že dohoda o zrážkach zo mzdy je platným zabezpečovacím prostriedkom, keďže bola uzatvorená ako samostatná dohoda a žalobca/spotrebiteľ mal možnosť túto nepodpísať. Skutočnosť, že dohody na seba nadväzujú neznamena automaticky, že obe dohody musia byť automaticky a bez ďalšieho spoločne podpísané a navyše dohoda o zrážkach zo mzdy odkazuje na dohodu o privatívnej novácii, kedy je zrejmé, že dohody sú nie navzájom podmienené, nakoľko podmienené by boli, ak by bola argumentácia opačná, teda dohoda o privatívnej novácii by odkazovala priamo na dohodu o zrážkach zo mzdy, pretože dohoda o zrážkach zo mzdy je len zabezpečovacím prostriedkom, ktorý musí obsahovať odkaz na právny titul, z ktorého plynie pohľadávka/závazok, ktorý sa má týmto zabezpečovacím prostriedkom zabezpečiť.

17. K dohode o zrážkach zo mzdy žalovaný ďalej uviedol, že táto nie je nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu práve pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týchto inštitútov, bol by to v zákone uviedol. Ani gramatickým, dokonca ani tým najextenzívnejším výkladom, nie je možné dospieť k záveru, že Dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Žalobca dal súdu do pozornosti ustanovenie § 53 odsek 4 zákona č. 40/ 1964 Zb. Občiansky zákonník, platnom v čase podpisu zmluvy, z ktorého gramatického výkladu, možno urobiť záver, že predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je zmluvnou podmienkou ako právnou skutočnosťou nezávislou od vôle, s ktorou je spojený vznik, zmena alebo zánik práva či povinnosti, ale samostatným dvostranným právnym vzťahom, ktorý zabezpečuje hlavný záväzok. Je to zabezpečovací inštitút. Nie je to jednostranné uloženie povinnosti viazané na vôľu veriteľa, či povinnosť vznikne, alebo nie. Naopak je to práve na dlžníkovi, či bude plniť riadne a včas a veriteľ nepristúpi k uplatneniu zabezpečovacieho inštitútu.

18. Je nevyhnutné uviesť aj to, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, BENCONT COLLECTION, a. s. Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava IČO: 47 967 692 Spoločnosť zapísaná v OR OS Bratislava I, odd.: Sa, vložka číslo: 6058/B ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. K uvedenému konštatovaniu žalovaný poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn.: 23Cdo/1201/2009 a nález Ústavného súdu sp. zn.: I.ÚS 547/2012, z ktorých vyplýva, že nemožno poskytovať absolútnu ochranu spotrebiteľovi pri absolútnom zanevretí na práva veriteľov, ktorí len zákonným spôsobom sa domáhajú uspokojenia svojich pohľadávok.

19. Ďalej žalovaný poukázal na to, že predmetná dohoda o vykonaní zrážok bola platne uzatvorená, je súčasťou Zmluvy o úvere a obsahuje všetky zákonné náležitosti obsiahnuté ustanovením § 551 Občianskeho zákonníka, a to: označenie veriteľa a dlžníka, označenie pohľadávky, výška dohodnutých zrážok a súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok.

20. K žalobcom vznesenej námietke premlčania žalovaný uviedol, že v danom prípade premlčanie nemá žiaden vplyv na využitie a aplikáciu zabezpečovacieho prostriedku, nakoľko premlčanie má vplyv len na súdne vymáhanie nároku. Navyše žalovaný podotkol, že záväzok plynúci zo zmluvy o úvere bol žalobcom uznaný.

21. V závere žalovaný poukázal na tie rozhodnutia krajských a okresných súdov, z ktorých vyplýva, že dohody o zrážkach zo mzdy sú považované za platné právne úkony, za zákonný zabezpečovací inštitút práva pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Podotkol, že spoločnosť Poštová banka, a.s., ako právny predchodca žalovaného, povinne na svojom internetovom sídle www.postovabanka.sk zverejňuje svoje obchodné podmienky v súlade s ustanovením § 37 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Tieto obchodné podmienky boli žalobcovi dostupné k nahliadnutiu v akomkoľvek formáte

písma a žalobca si ich mohol preštudovať kedykoľvek pred uzavretím predmetnej zmluvy o úvere a tak mal možnosť si vybrať či uzavrie zmluvu úvere so spoločnosťou Poštová banka, a.s..

22. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, žalovaný žiada, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

23. Žalobca v replike uviedol, že vyjadrenie žalovaného je absolútne nespôsobilé vyvrátiť nárok žalobcu uplatňovaný v tomto konaní. Zotrvával na tvrdení, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je nezákonná a naďalej trval na podanej žalobe.

24. Žalovaný v duplike zotrval na svojich predošlých vyjadreniach a nestotožňoval sa s tvrdením žalobcu, že tieto jeho vyjadrenia sú absolútne nespôsobilé vyvrátiť nárok žalobcu. Má zato, že dostatočne odôvodnil, na základe akých skutočností je dohoda o privatívnej novácii, ako aj dohoda o zrážkach zo mzdy platným právnym úkonom, že obe dohody sú samostatne uzatvorené ako individuálny dokument a že obe boli uzatvorené slobodne a vážne zo strany žalobcu. Nemožno preto poskytnúť právnu ochranu niekomu, kto sa slobodne rozhodol uzatvoriť nejaký právny úkon a následne svoje rozhodnutie popiera. Obe dohody žalovaný považuje za platné a účinné v zmysle § 37 a § 551 Občianskeho zákonníka. Zotrvával na svojom stanovisku, aby súd žalobu zamietol.

25. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

26. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

27. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

28. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

30. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

31. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

32. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

33. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

35. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

36. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

37. Podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný.

38. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom..

39. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,

b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

40. Podľa § 7 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa používanie nekalých obchodných praktík sa zakazuje aj v súvislosti s plnením záväzku spotrebiteľa vrátane vymáhania pohľadávky vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy.

41. Podľa § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lesť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

42. Podľa § 551 ods. 1-3 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

43. Podľa § 570 ods. 1- 2 Občianskeho zákonníka ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, doterajší záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť nový záväzok. Ak sa nahrádza záväzok zriadený písomnou formou, musí sa dohoda o zriadení nového záväzku uzavrieť písomne. To isté platí, ak sa nahrádza premlčaný záväzok.

44. Podľa § 2 písm. a/, b/, c/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,

45. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

46. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že medzi právnym predchodcom žalobcu, ako veriteľom, a žalovaným, ako dlžníkom, bola dňa 16. 4. 2009 uzavretá Zmluva o úvere - dostupná pôžička, na základe ktorej Poštová banka, a. s., ako veriteľ, poskytla žalovanému ako dlžníkovi, spotrebiteľský úver vo výške 2.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať mesačne vo výške 80,27 eur s počtom mesačných splátok 40 s dátumom prvej splátky 24. 5. 2009 a dátumom konečnej splatnosti 24. 8. 2012, pričom celková výška nákladov bola vypočítaná na sumu 907,76 eur. Podľa bodu 3 ods. 5 predmetnej zmluvy zmluvné strany uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej z predmetného spotrebiteľského úveru v súlade s čl. 4 bod 4, 8 Obchodných podmienok pre úver.

47. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že sa jedná o spotrebiteľský úver, ktorý súd posudzuje podľa zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s úpravou uvedenou v § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, súd teda v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa na tieto vzťahy aplikoval právnu úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Podľa vyjadrenia žalobcu, ktoré žalovaný nerozporoval a vychádzajúc z dôkaznej listiny, výzvy na splatenie úveru s príslušenstvom vyhotovenej Poštovou bankou, a. s. adresovanej žalobcovi, súd zistil, že žalovaný pristúpil k zosplateniu predmetného úveru dňa 10. 9. 2009, pričom výška dlžnej sumy ku dňu zosplatenia predstavovala 2.174,97 eur. Následne žalobca podpísal dohodu o privátnej novácii zo dňa 9. 5. 2016 a dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 9. 5. 2016, ktoré uzavrel ako dlžník s veriteľom - spoločnosťou PRO CIVITAS, s. r. o. so sídlom v Bratislave.

48. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I súd zistil, že právnym nástupcom spoločnosti PRO CIVITAS, s. r. o. je spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s. so sídlom Vajnorská 100, Bratislava, teda žalovaný od 9. 8. 2017. Podľa čl. II ods. 2 dohody o privatívnej novácii (dohody o zriadení nového záväzku podľa § 570 Občianskeho zákonníka), záväzok dlžníka Q. P. voči veriteľovi je ku dňu podpisovania dohody vo výške 5.419,46 eur, ktorý pozostáva z istiny 2.000,- eur a príslušenstva 3419,46 eur. Dlžník uznal dlh čo do výšky, ako aj právneho dôvodu v celom rozsahu.

49. Podľa čl. I ods. 4 dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej podľa § 551 Občianskeho zákonníka dlžník, teda žalobca, udelil veriteľovi výslovný súhlas na predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy na vykonávanie zrážok zo mzdy vo výške podľa nariadenia 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia. Dohoda sa vzťahuje aj na budúcich platiteľov mzdy.

50. Vykonaným dokazovaním vychádzajúc z dôkazných listín predložených žalobcom a z písomných vyjadrení strán sporu súd zistil, že nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný. Súd sa pri hodnotení nároku žalobcu v celom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou jeho právneho zástupcu v odôvodnení žalobcu, ktorej niet čo vytknúť.

Ako vyplýva z ustanovení § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená účastníkmi či už v úverovej zmluve, alebo na samostatnej listine je zmluvnou podmienkou spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože spotrebiteľ je nútený kedykoľvek v čase platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly a teda ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník preto tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Treba súhlasiť s názorom žalobcu, že z tohto dôvodu moc nad jeho majetkom je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jeho majetku nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje žalovanému ako veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie jeho majetku a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnenie v rozpore s kolíznymi ustanoveniami zákona. Dohoda o zrážkach zo mzdy je teda zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobcu a je v rozpore s ust. § 53 Obč. zákonníka, keďže žalobca bol už v čase vzniku úverovej zmluvy nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.“

51. Žalobca pristúpil k uzavretiu, resp. podpísaniu dohody o zrážkach zo mzdy spolu s dohodou o privatívnej novácii, ktoré obe dohody mu boli doručené poštou, z čoho je zrejmé, že žalovaný nebol veriteľom náležite poučený o tom, čo uzatvára a ako laik nemal vedomosť, že podpisom predmetných dohôd pristupuje k dohode o novom záväzku, teda uznáva dlh, ktorý bol v čase podpisovania dohody premlčaný (k predčasnej splatnosti úveru došlo 10. 9. 2009). Žalobca teda nebol žalovaným, resp. jeho právnym predchodcom náležite poučený o tom, čo uzatvára a že ide o premlčanú pohľadávku. Tvrdenie žalovaného, že žalobca mal dostatok času oboznámiť sa s obsahom dohôd, je pre právne posúdenie oboch právnych úkonov irelevantné, nakoľko z konania žalovaného je zrejmé, že už vyhotovením predmetných zmlúv a ich doručením žalobcovi k podpisu, žalovaný nepostupoval v zmysle Zákona na ochranu spotrebiteľa, keď sa nedomáhal svojej pohľadávky súdnou cestou, čím sa chcel evidentne vyhnúť súdnemu prieskumu oboch dohôd, ako aj samotnej zmluvy o úvere. Súd sa v celom rozsahu stotožňuje s tvrdením žalobcu, že žalovaný v dohode o privatívnej novácii zjavne a úmyselne vynechal poučenie o tom, že dlh je premlčaný a v písomnom prehlásení uviedol, že žalobca dlh uznáva, čo má vplyv na ďalšie plynutie premlčacej doby. Je zrejmé, že texty zmlúv boli vopred pripravené, takéto konanie dodávateľa je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Z konania právneho predchodcu žalovaného je zrejmé, že tento využitím mylných informácií dosiahol od žalobcu pristúpenie k zriadeniu nového záväzku v záujme predĺženia premlčacej doby, aj keď žalobca ako laik nemohol mať vôbec vedomosť, ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť.

52. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že úmysel právneho predchodcu žalovaného bol zabezpečiť si pre seba právne iné postavenie na úkor nevedomosti žalobcu ako spotrebiteľa. Súd takéto konanie považuje za nekalú obchodnú prax, za rozporné s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a následne predmetný právny úkon posudzuje ako neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

53. Žalovaný predložil dohodu o zrážkach zo mzdy a opakovanú výzvu na vykonanie zrážok zo mzdy platiteľovi mzdy žalovaného, a to spoločnosti I. V., W. Y. R. dňa 5. 2. 2021, na základe čoho zamestnávateľ žalovaného je povinný vykonávať predmetné zrážky zo mzdy, a to pravidelnými mesačnými zrážkami. Súčasne objektívny stav právnej neistoty žalobcu takto naďalej pretrváva, z čoho vyplýva, že tento stav nemožno odstrániť inými prostriedkami, než rozhodnutím súdu. Žalobca sa svojho práva domáha určovacou žalobou. Je zrejmé, že bez rozsudku súdu dôjde k ďalšiemu nezákonnému zásahu do jeho vlastníckych a spotrebiteľských práv, z čoho vyplýva, že žalobca takto preukázal naliehavý právny záujem na podanej žalobe v zmysle ustanovení § 137 C.s.p. V danom prípade je existencia naliehavého právneho záujmu splnená, nakoľko len vyhovujúcim rozsudkom súdu sa môže zastaviť vykonávanie zrážok zamestnávateľom žalobcu na základe dohody o zrážkach zo mzdy, nakoľko podľa obsahu tejto dohody žalobca nemá oprávnenie túto dohodu vypovedať, od nej odstúpiť, ani ju iným spôsobom jednostranne ukončiť. Spotrebiteľovi je takto nevyhnutné poskytnúť ochranu, nakoľko predmetnou dohodou zrážok zo mzdy sa umožňuje plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť súd musí brať ohľad.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že podľa doterajšej rozsiahlej judikatúry súdov SR je zrejmé, že zmluvy, ktoré boli uzatvárané v minulosti, hlavne v rokoch 2008, 2009 Poštovou bankou a. s. ako veriteľom obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a aj samotné zakomponovanie dohôd o

zrážkach zo mzdy do textov týchto zmlúv bolo v rozpore so zákonom na ochranu spotrebiteľa a malo to za následok vyslovenie, že predmetné zmluvy sú v týchto častiach neplatné, čo sa vzťahuje aj na predmetnú zmluvu o úvere zo dňa 16. 4. 2009, ktorú uzavrel žalobca s veriteľom Poštovou bankou, a. s.

54. Na základe vyššie uvedeného právneho posúdenia súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a určil, že žalovaný nemá právo na výkon zrážok zo mzdy z predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej dňa 17. 5. 2016.

55. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

58. Žalobca mal v konaní plný úspech, preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému, o ktorých výške súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.